

**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE**

31 octobre 2011

PROPOSITION DE LOI

**modifiant, en ce qui concerne
les cotisations sociales, l'arrêté royal n° 38
du 27 juillet 1967 organisant le statut social
des travailleurs indépendants**

(déposée par M. Mathias De Clercq
et Mmes Maggie De Block
et Carina Van Cauter)

**BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

31 oktober 2011

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het koninklijk besluit
nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting
van het sociaal statuut der zelfstandigen
voor wat betreft de sociale bijdragen**

(ingedien door de heer Mathias De Clercq
en de dames Maggie De Block
en Carina Van Cauter)

RÉSUMÉ

À l'heure actuelle, le travailleur indépendant ne verse pas de cotisations sociales pour le trimestre au cours duquel il est déclaré en incapacité de travail pour cause de maladie ou d'invalidité, à condition que celle-ci ait débuté dans le courant du premier mois du trimestre. Une même dispense est d'application lorsque le travailleur indépendant reprend son activité dans le courant du troisième mois du trimestre.

Cette proposition de loi vise à calculer les cotisations sociales des travailleurs indépendants au prorata du nombre de mois du trimestre pendant lesquels ils ont effectivement travaillé.

SAMENVATTING

Momenteel betaalt de zelfstandige geen sociale bijdragen voor het kwartaal waarin hij wegens ziekte of invaliditeit arbeidsongeschikt wordt verklaard op voorwaarde dat deze aanvangt in de loop van de eerste maand van het kwartaal. Eenzelfde vrijstelling geldt indien de zelfstandige zijn activiteit hervat in de derde maand van het kwartaal.

Dit wetsvoorstel strekt ertoe de sociale bijdragen voor zelfstandigen te berekenen a rato van het aantal maanden van het kwartaal dat men effectief gewerkt heeft.

N-VA	:	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
PS	:	<i>Parti Socialiste</i>
MR	:	<i>Mouvement Réformateur</i>
CD&V	:	<i>Christen-Démocratique en Vlaams</i>
sp.a	:	<i>socialistische partij anders</i>
Ecolo-Groen!	:	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales — Groen</i>
Open Vld	:	<i>Open Vlaamse liberalen en democraten</i>
VB	:	<i>Vlaams Belang</i>
cdH	:	<i>centre démocrate Humaniste</i>
LDD	:	<i>Lijst Dedecker</i>
INDEP-ONAFH	:	<i>Indépendant - Onafhankelijk</i>
<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>		
DOC 53 0000/000:	<i>Document parlementaire de la 53e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	<i>Parlementair document van de 53e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
QRVA:	<i>Questions et Réponses écrites</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
CRIV:	<i>Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)</i>	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
CRABV:	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
CRIV:	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het verdaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
(PLEN:	<i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>	<i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
PLEN:	<i>Séance plénière</i>	<i>Plenum</i>
COM:	<i>Réunion de commission</i>	<i>Commissievergadering</i>
MOT:	<i>Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>	<i>Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>
<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>		
DOC 53 0000/000:	<i>Parlementair document van de 53e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	<i>Parlementair document van de 53^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
QRVA:	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
CRIV:	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
CRABV:	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
CRIV:	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het verdaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het verdaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
(PLEN:	<i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>	<i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
PLEN:	<i>Plenum</i>	<i>Plenum</i>
COM:	<i>Commissievergadering</i>	<i>Commissievergadering</i>
MOT:	<i>Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>	<i>Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes:</i> <i>Place de la Nation 2</i> <i>1008 Bruxelles</i> <i>Tél.: 02/ 549 81 60</i> <i>Fax: 02/549 82 74</i> <i>www.lachambre.be</i> <i>e-mail: publications@lachambre.be</i>	<i>Bestellingen:</i> <i>Natieplein 2</i> <i>1008 Brussel</i> <i>Tel.: 02/ 549 81 60</i> <i>Fax: 02/549 82 74</i> <i>www.dekamer.be</i> <i>e-mail: publicaties@dekamer.be</i>

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Dit wetsvoorstel neemt de tekst over van wetsvoorstel DOC 52 0941/001.

À l'inverse du travailleur salarié, le travailleur indépendant assume lui-même le paiement des cotisations de sécurité sociale. Alors que, dans le cas des travailleurs salariés, les cotisations sociales sont retenues mensuellement sur leur rémunération, le travailleur indépendant verse ses cotisations sociales tous les trois mois, c'est-à-dire par trimestre. Si la cotisation sociale du travailleur salarié est calculée sur la rémunération du mois presté, celle du travailleur indépendant est calculée sur le revenu professionnel net recueilli trois ans auparavant, c'est-à-dire au cours de "l'année de référence".

La règle appliquée dans le cadre de notre sécurité sociale est que le travailleur malade ou invalide ne doit pas verser de cotisations sociales pour les périodes de maladie ou d'invalidité. En principe, cette règle s'applique également aux travailleurs indépendants. Les travailleurs indépendants qui doivent cesser leur activité pour cause de maladie et dont l'incapacité de travail est reconnue par la mutualité peuvent obtenir une "assimilation". Ces périodes d'inactivité sont ainsi assimilées à des trimestres ou à des années d'activité. Toutefois, les cotisations sociales étant versées par trimestre, le travailleur indépendant tombé malade en début de trimestre ou qui reprend son activité en fin de trimestre est malgré tout tenu au paiement des cotisations sociales pour l'ensemble du trimestre.

Les choses ont changé avec l'arrêté royal du 20 juillet 2006. Depuis le 1er juillet 2006, les travailleurs indépendants ne doivent pas payer de cotisation pour le trimestre au cours duquel a débuté l'inactivité pour cause de maladie ou d'invalidité, à condition que celle-ci ait débuté dans le courant du premier mois du trimestre. En outre, aucune cotisation n'est due pour le trimestre au cours duquel le travailleur indépendant reprend ses activités à la suite d'une période d'incapacité de travail ou d'invalidité à condition que cette reprise ait lieu dans le courant du troisième mois du trimestre.

Si cette nouvelle réglementation constitue certainement un progrès, l'injustice subsiste néanmoins pour les travailleurs dont l'incapacité de travail survient au début du deuxième mois ou qui reprennent leur activité indépendante dans le courant du deuxième mois du trimestre. Ces travailleurs doivent continuer à payer des cotisations pour tout le trimestre bien qu'ils n'aient travaillé qu'un seul mois entier.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

La présente proposition de loi reprend le texte de la proposition de loi DOC 52 0941/001.

In tegenstelling tot de werknemer staat een zelfstandige zelf in voor de betaling van sociale zekerheidsbijdragen. Daar waar bij de werknemers maandelijkς sociale bijdragen worden ingehouden op hun loon, betaalt de zelfstandige zijn sociale bijdragen om de drie maanden, dus per kwartaal. Bij de werknemer wordt de sociale bijdrage berekend op het loon van de gewerkte maand, bij de zelfstandige wordt de bijdrage berekend op het nettobedrijfsinkomen van drie jaar voordien, het zogenaamde "refertajaar".

In onze sociale zekerheid geldt de regel dat wie ziek of invalide is geen sociale bijdrage moet betalen in de periodes van ziekte of invaliditeit. Die regel geldt in principe ook voor zelfstandigen. Zelfstandigen die hun activiteit moeten stopzetten wegens ziekte en wiens arbeidsongeschiktheid erkend is door het ziekenfonds kunnen "gelijkstelling" krijgen. Deze periodes van inactiviteit worden dan gelijkgesteld met kwartalen of jaren waarin de zelfstandige wel actief is. Omdat evenwel de sociale bijdragen per kwartaal worden betaald, moet de zelfstandige die ziek wordt in het begin van een kwartaal of die zijn werk na ziekte opnieuw hervat op het einde van het kwartaal toch sociale bijdragen betalen voor het hele kwartaal.

Met het koninklijk besluit van 20 juli 2006 veranderde dit. Sinds 1 juli 2006 moet de zelfstandige geen bijdrage betalen voor het kwartaal in de loop waarvan de non-activiteit omwille van ziekte of invaliditeit aanvangt op voorwaarde dat deze aanvangt in de loop van de eerste maand van het kwartaal. Er moet evenmin een bijdrage worden betaald voor het kwartaal in de loop waarvan de activiteit wordt hervat nadat men arbeidsongeschikt of invalide is geweest op voorwaarde dat deze hervatting plaatsvindt in de loop van de derde maand van het kwartaal.

De nieuwe regeling is zeker een vooruitgang, maar de onrechtvaardigheid blijft voor wie in het begin van de tweede maand arbeidsongeschikt wordt of zijn zelfstandige activiteit hervat in de tweede maand van het kwartaal. Deze mensen blijven bijdragen verschuldigd voor een heel kwartaal, ofschoon ze slechts één volledige maand hebben gewerkt.

Nous estimons qu'il convient d'affiner davantage cette réglementation en mensualisant les cotisations sociales. Cette formule permettra de mieux appliquer le principe qui prévoit que les travailleurs en incapacité de travail ou invalides ne doivent pas payer de cotisations sociales pour le(s) mois durant le(s)quel(s) ils sont en incapacité de travail ou invalides.

La proposition de mensualisation des cotisations prévoit que les cotisations sociales seront calculées en fonction du nombre de mois du trimestre effectivement travaillés. Cette réglementation s'appliquera également à la reprise du travail. Les travailleurs indépendants ne devront payer aucune cotisation sociale pour les mois durant lesquels ils n'ont pas travaillé ou pas travaillé à temps complet.

De indieners zijn van mening dat we moeten gaan naar een verdere verfijning van de regeling, meer bepaald door een mensualisering van de sociale bijdragen. Op die manier komen we meer tegemoet aan het principe dat wie niet kan werken omwille van arbeidsongeschiktheid of invaliditeit geen sociale bijdragen moet betalen voor de maand of maanden dat hij of zij arbeidsongeschikt of invalide is.

Het voorstel tot invoering van de mensualisering van de bijdragen bepaalt dat de sociale bijdragen worden berekend *a rato* van de maanden van het kwartaal dat men effectief gewerkt heeft. Dezelfde regeling geldt bij de werkervatting. Voor de maanden dat de zelfstandige niet of niet volledig heeft gewerkt, betaalt hij geen sociale bijdragen.

Mathias DE CLERCQ (Open Vld)
Maggie DE BLOCK (Open Vld)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Dans l'article 15 de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, en dernier lieu par la loi du 23 décembre 2009, il est inséré un § 2bis, libellé comme suit:

“§ 2bis. Pour le trimestre au cours duquel l'assujetti est reconnu se trouver en état d'incapacité de travail, comme il est prévu aux articles 19 et 20 et aux articles 59 et 60 de l'arrêté royal du 20 juillet 1971 instituant une assurance indemnités et une assurance maternité en faveur des travailleurs indépendants et des conjoints aidants, la cotisation n'est due qu'au *prorata* du nombre de mois pendant lesquels une activité professionnelle a effectivement été exercée. Si l'assujetti est reconnu se trouver en incapacité de travail pendant une fraction de mois, ce mois compte comme un mois entier de non-exercice d'une activité professionnelle effective.”

Le même régime s'applique au trimestre au cours duquel prend fin l'incapacité de travail, comme il est prévu à l'article 61 de l'arrêté royal du 20 juillet 1971 instituant une assurance indemnités et une assurance maternité en faveur des travailleurs indépendants et des conjoints aidants.”

21 octobre 2011

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 15 van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 10 november 1967, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 23 december 2009, wordt een § 2bis ingevoegd, luidende:

“§ 2bis. Voor het kwartaal waarin de onderworpene arbeidsongeschikt wordt verklaard als bedoeld in de artikelen 19 en 20 en de artikelen 59 en 60 van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten, is de bijdrage slechts verschuldigd naar rata van het aantal maanden waarin effectief een beroepsbezighed werd uitgeoefend. Indien de onderworpene een gedeelte van een maand arbeidsongeschikt wordt verklaard, telt deze maand als volledige maand van niet-uitoefening van een effectieve beroepsbezighed.”

Dezelfde regeling geldt voor het kwartaal waarin de arbeidsongeschiktheid wordt beëindigd, als bedoeld in het artikel 61 van het koninklijk besluit houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten van 20 juli 1971.”

21 oktober 2011

Mathias DE CLERCQ (Open Vld)
Maggie DE BLOCK (Open Vld)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)